

DECIZIE

11 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul - Valeriu Doagă

Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță

examinând recursul declarat de reprezentantul Valentinei Sergheeva, avocatul Victor Ceban împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2017,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Valentina Sergheeva împotriva Anei Sergheeva și Tatiane Sergheeva, intervenienți accesorii Angela Luchianiuc și notarul public Ana Patlavschi cu privire la recunoașterea nulității actelor juridice, recunoașterea dreptului de proprietate și încasarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă

La 30 decembrie 2015, reprezentantul Valentinei Sergheeva, avocatul Victor Ceban a depus cerere de chemare în judecată împotriva Anei Sergheeva și Tatiane Sergheeva, intervenienți accesorii Angela Luchianiuc și notarul public Ana Patlavschi, solicitînd recunoașterea nulă: a contractului de vânzare-cumpărare nr. XXXXX din XXXXX al apartamentului XXXXX cu trei odăi, situat în XXXXX, str. XXXXX, număr cadastral XXXXX, semnat între Valentina Sergheeva și Anatoli Sergeev pe de o parte și Angela Luchianiuc pe de altă parte și a contractului de vânzare-cumpărare nr. XXXXX din XXXXX al apartamentului XXXXX cu o odaie, situat în XXXXX, str. XXXXX nr. XXXXX, număr cadastral XXXXX, semnat între Angela Luchianiuc pe de o parte și Ana Sergheeva pe de altă parte. Recunoașterea dreptului de proprietate a Valentinei Sergheeva asupra apartamentului XXXXX cu o odaie, situat în XXXXX, str. XXXXX, număr cadastral XXXXX. Recunoașterea nulă a contractului de donație nr. XXXXX din XXXXX a apartamentului XXXXX cu o odaie, situat în XXXXX, str. XXXXX nr. XXXXX, număr cadastral XXXXX semnate între Ana Sergheeva pe de o parte și Tatiana Sergheeva pe de altă parte și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 26 decembrie 2016 s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Victor Ceban, reprezentantul reclamantei Valentina Sergheeva împotriva Anei Sergheeva și Tatiane Sergheeva, intervenienți accesorii Angela Luchianiuc și notarul public Ana Patlavschi cu privire la recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. XXXXX din XXXXX, contractului de vânzare-cumpărare nr. XXXXX din XXXXX, contractului de donație nr. XXXXX din XXXXX și încasarea cheltuielilor de judecată ca fiind

neîntemeiată.

La 27 ianuarie 2017 Valentina Sergheeva a depus cerere de apel împotriva hotărîrii Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 26 decembrie 2016, solicitînd casarea hotărîrii cu admiterea acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2017 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Valentina Sergheeva, s-a comunicat ultimei despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele legii și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 18750 de lei, acordîndu-i-se un termen de 7 zile de la momentul recepționării prezentei încheieri și s-a explicat Valentinei Sergheeva că, în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

La 02 iunie 2017 reprezentantul Valentinei Sergheeva, avocatul Victor Ceban a depus cerere de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2017 solicitînd casarea încheierii în partea în care instanța de apel a stabilit mărimea taxei de stat și stabilirea taxei de stat în mărime de 75 de lei ca pretenție nepatrimonială.

În argumentarea recursului a invocat că, la depunerea cererii de chemare în judecată în prima instanță reclamanta a achitat taxa de stat în mărime de 100 de lei, iar unica pretenție din acțiune constă în recunoașterea nulă a contractului de vânzare-cumpărare ca fiind simulat, neavînd caracter patrimonial, circumstanțe eronate stabilite de instanța de apel.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de reprezentantul Valentinei Sergheeva, avocatul Victor Ceban urmează a fi respins pentru următoarele.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheieri.

Colegiul reține că din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul comunicării recurenteii a încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2017 (f.d.191-192), însă aceasta a fost expediată părților prin scrisoarea de însoțire nr. 3552 (f.d.193), iar cererea de recurs a fost expediată prin poștă Curții de Apel Chișinău la 02 iunie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe plic (f.d.209), și înregistrată la 05 iunie 2017 sub nr. S-5721, ce se confirmă prin ștampila aplicată pe cererea de recurs. Prin urmare, instanța de recurs va considera exercitarea căii de atac în termen.

În continuare, instanța de recurs se va expune asupra legalității și temeiniciei încheierii instanței de apel în partea stabilirii cuantumului taxei de stat la depunerea cererii de apel de către Valentina Sergheeva, reieșind din dispozițiile art. 442 alin.(1) din Codul de procedură civilă, cu privire la limitele judecării recursului.

Verificînd legalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2017 prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul constată că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept material și procedural pertinente.

Potrivit art. 84 din Codul de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizînd pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvabilității, cererea de eliberare a

titlului executoriu privind executarea hotărîrilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Art. 87 alin. (1) lit. k) din Codul de procedură civilă stabilește că valoarea acțiunii se determină din valoarea fiecărei pretenții aparte - în acțiunile care constau din mai multe pretenții de sine stătătoare.

Conform art. 365 alin. (4) din Codul de procedură civilă, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 3 alin. (1) lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, pentru cererile de apel împotriva hotărîrilor instanțelor judecătorești în cazul litigiilor cu caracter patrimonial taxa de stat se calculează în mărime de 75 % din taxa calculată din suma contestată.

Colegiul relevă că, accesul liber la justiție este o parte componentă incipientă a dreptului la un proces echitabil, consacrat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și presupune posibilitatea oricărei persoane de a se adresa direct și nemijlocit la o instanță de judecată, pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime. Este unanim acceptat ca dreptul de acces la justiție nu poate fi un drept absolut, ci unul care poate implica limitări, cât timp acestea sunt rezonabile și proporționale cu scopul urmărit.

Instanța de recurs menționează că, taxa de stat nu este un impediment al accesului liber la justiție, atît timp cît statul asigură aplicarea eficientă și uniformă a prevederilor normative referitoare la cuantumul taxei de stat, la scutirile de taxa de stat dispuse din oficiu ori la solicitarea persoanei interesate. Dreptul de acces la un tribunal consacrat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului urmează a fi înțeles ca un drept de acces concret și efectiv, ceea ce determină instanța de judecată de a supune adresarea oricărei persoane în justiție cu o restricție pecuniară clară și concretă, evidențiind-o în conținutul încheierii de contestare a neajunsurilor la adresarea cu un instrument de atac, urmărind scopul de respectare a echilibrului între necesitatea asigurării bunei administrări în justiție și proporționalitatea unei astfel de restricții.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a accentuat în argumentarea soluției în cauza *Kreuz vs Polonia* (28249/95), faptul că dreptul de acces la o instanță de judecată nu are un caracter absolut, fiind normal și dezirabil ca acesta să fie supus anumitor limitări, intrinseci forței de reglementare legislativă specifice oricărui stat de drept. Astfel, pot exista limitări de natură procedurală, precum imperativul parcurgerii unei proceduri prealabile și chiar limitări de natură financiară, precum impunerea unor taxe judiciare. Importantă rămâne însă rezonabilitatea acestor limitări, ele trecând limitele convenționale atunci când restricționează accesul la justiție în asemenea mod încât aduc atingere însăși esenței dreptului consacrat în beneficiul tuturor justițiabililor. În acest sens, este respinsă teza ce echivalează dreptul de acces la justiție cu gratuitatea actului de justiție.

Din perspectiva celor menționate supra, Colegiul constată că, instanța de apel justificat a stabilit cuantumul taxei de stat care urmează a fi achitată de Valentina Sergheeva pentru examinarea cererii de apel, deoarece obiectul acțiunii în cauză constă în pretențiile de sine stătătoare cu privire la: recunoașterea nulă a contractului de vânzare-cumpărare nr. XXXXX din XXXXX, care are o valoare de 417388 de lei; recunoașterea nulă a contractului de vânzare-cumpărare nr. XXXXX din XXXXXX, care are o valoare de 225542 de lei; recunoașterea nulă a contractului de donație nr. XXXXX din XXXXX, care are o valoare de 225542 de lei.

Totodată, raportând cele inserate supra la prevederile art. 3 lit. j) din Legea taxei de stat, se atestă că instanța de apel corect a stabilit că taxa de stat aferentă apelului declarat de Valentina Sergheeva constituie suma de 18750 de lei, or obiectul acțiunii în cauză are caracter patrimonial.

În acest sens, Colegiul nu poate reține argumentele invocate în suportul recursului precum că la depunerea cererii de chemare în judecată în prima instanță reclamanta a achitat taxa de stat în mărime de 100 de lei, iar unica pretenție din acțiune constă în recunoașterea nulă a contractului de vânzare-cumpărare ca fiind simulat, neavând caracter patrimonial, circumstanțe eronate stabilite de instanța de apel, deoarece taxa de stat este încasată de către instanța de judecată ghidându-se de dispozițiile legii, or potrivit art. 83 alin. (1) din Codul de procedură civilă, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

În concluzie, Colegiul reține ca fiind justă stabilirea de către instanța de apel a quantumului taxei de stat în circumstanțele constatate în acest sens.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2017 este întemeiată și legală, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de reprezentantul Valentinei Sergheeva, avocatul Victor Ceban și a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de reprezentantul Valentinei Sergheeva, avocatul Victor Ceban.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2017 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Valentina Sergheeva împotriva Anei Sergheeva și Tatiane Sergheeva, intervenienți accesorii Angela Luchianiuc și notarul public Ana Patlavschi cu privire la recunoașterea nulității actelor juridice, recunoașterea dreptului de proprietate și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă de la momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță